

20/2008. (III. 12.) AB határozat

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottságnak országos népszavazási kezdeményezés tárgyában hozott határozata ellen benyújtott kifogások alapján meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 442/2007. (X. 24.) OVB határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Indokolás

I.

1. Az Országos Választási Bizottság (a továbbiakban: OVB) 442/2007. (X. 24.) OVB határozatával úgy döntött, hogy Lendvai Ildikó frakcióvezető és az MSZP képviselőcsoportjához tartozó további száznegyvenhét országgyűlési képviselő által benyújtott országos népszavazási kezdeményezésben javasolt konkrét kérdést hitelesíti.

Az országos népszavazásra javasolt kérdés a következő:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a pártok a központi költségvetésen kívül csak természetes személyektől fogadhatnak el támogatást?”.

Eljárása során az OVB megállapította, hogy a kezdeményezést benyújtó országgyűlési képviselők száma több, mint amennyit az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 9. § (1) bekezdése a fakultatív népszavazás kezdeményezéséhez megkövetel. A 442/2007. (X. 24.) OVB határozat szerint a kezdeményezés a népszavazásra feltenni kívánt kérdésre vonatkozó tartalmi követelményeknek is megfelel. Erre tekintettel az OVB a kérdést hitelesítette. Az OVB határozata a Magyar Közlöny 2007. évi 145. számában, 2007. október 26-i dátummal jelent meg.

2. A határozat ellen a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. §-ának (1) bekezdésében meghatározott tizenöt napos határidőn belül két kifogás érkezett az Alkotmánybírósághoz.

2.1. Az egyik kifogás szerint a kezdeményezés nem felel meg a formai követelményeknek, mivel a kérdéseket kizárólag Lendvai Ildikó írta alá, a többi képviselő aláírása csak a kezdeményezés „mellékleteként” szerepel. Ebből pedig nem állapítható meg, hogy az azt aláíró képviselők szándéka kiterjedt-e egyáltalán a népszavazás kezdeményezésére, illetve, amennyiben igen, az valamennyi kérdésre vonatkozott-e. A kifogás hivatkozott arra is, hogy a kezdeményezés módja miatt sérül a szabad mandátum elve is, mivel az aláírásokat egy olyan benyújtó levélhez csatolták, amely a népszavazásra bocsátani szándékozott valamennyi (20) kérdést tartalmazza.

A kifogás hivatkozott arra, hogy a kérdés nem felel meg az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében meghatározott követelménynek sem, miszerint a konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni. A kifogást tevő szerint a kérdés hibás terminológiája sérti az egyértelműség követelményét, miszerint a pártok a „támogatást” magánszemélyektől, jogi személyektől és jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetektől kapják. A pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1998. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Ptv.) 4. § (1) bekezdéséből következően ugyanis a pártok „támogatása” a központi költségvetésből származik; más személyek és szervezetek „vagyonai hozzájárulást” adnak a pártoknak. Nem dönthető el továbbá, hogy eredményes ügydöntő népszavazás esetén a jogi személyek és a jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaságok csak pénzbeli támogatást nem adhatnak, vagy más támogatást sem.

A kifogást tevő előadta, hogy a kérdés a jogalkotói egyértelműséget is sérti; a kérdésből nem derül ki, hogy az Országgyűlést „kétharmados” jogalkotási kötelezettség terheli. Eredményes ügydöntő népszavazás esetén ugyanis az Országgyűlésnek a Ptv. vonatkozó rendelkezését a jelenlévő képviselők kétharmadának szavazatával kell módosítania. A kifogást tevő hivatkozott a 435/2007. (X. 24.) OVB határozatra, amely szerint sérti az egyértelműség követelményét, hogy a kérdés egyszerű többséggel elfogadott törvényre utal, míg a kérdésből az következik, hogy az Országgyűlésnek kétharmados törvényt kell módosítania.

A kifogás utalt arra is, hogy igenlő válasz esetén az Országgyűlés végrehajthatatlan jogalkotási feladatra kényszerül, mivel nem tudni „lényegében milyen magatartásokat érintene, milyen tartózkodási kötelezettséget teremtene, s mely jogalanyok számára”. A kezdeményezett cél pedig könnyen megkerülhető, mert a korlátozást követően sem lenne akadálya annak, hogy a jogi személy természetes személy közvetítésével adjon támogatást a pártoknak.

A kifogást tevő álláspontja szerint a kérdés alkotmányellenes jogalkotásra kötelezi az Országgyűlést; a kérdés alapján megalkotandó törvény sértene a párt gazdasági autonómiáját, holott az Alkotmányból az következik, hogy az államnak biztosítania kell a pártok működésének gazdasági alapjait, megfelelő források átengedésével, illetve vagyoni hozzájárulások lehetővé tételével. Hasonlóan a megalkotott törvény korlátozná a jogi személyek gazdálkodási szabadságát, és nyílt különbségtétel valósulna meg jogi személyek és magánszemélyek között.

Végül a kifogás szerint a kérdésben az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének a) pontjára tekintettel sem lehet népszavazást tartani. A népszavazás következtében a pártok anyagi forrásoktól esnének el, és így - működőképességük megőrzése érdekében - emelni kellene azok költségvetési támogatását. Ezért a népszavazás közvetlenül és jelentősen érinti a tiltott tárgyként megjelölt költségvetési törvényt.

2.2. A másik kifogás szerint (más, a fentiekben előadott okok mellett) a kérdésben azért sem lehet népszavazást tartani, mert megszővegezése megtéveszti a választópolgárokat - azt a hamis látszatot kelti ugyanis, hogy a költségvetésből minden párt kap támogatást.

A kifogásokat az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 28. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság egyesítette, és a Ve. 130. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően soron kívül bírálta el.

II.

Az Alkotmány hivatkozott rendelkezései:

„2. § (...)

(2) A Magyar Köztársaságban minden hatalom a népé, amely a népszuverenitást választott képviselői útján, valamint közvetlenül gyakorolja.

(...)

3. § (1) A Magyar Köztársaságban a pártok az Alkotmány és az alkotmányos jogszabályok tiszteletben tartása mellett szabadon alakulhatnak és szabadon tevékenykedhetnek.

(...)

28/C. § (1) Országos népszavazást döntéshozatal vagy véleménynyilvánítás céljából lehet tartani, a népszavazás elrendelésére kötelezően vagy mérlegelés alapján kerül sor. (...)

(4) Mérlegelés alapján országos népszavazást a köztársasági elnök, a Kormány, az országgyűlési képviselők egyharmada vagy 100 000 választópolgár kezdeményezésére az Országgyűlés rendelhet el.

(5) Nem lehet országos népszavazást tartani:

a) a költségvetésről, a költségvetés végrehajtásáról, a központi adónemekről és illetékekről, a vámokról, valamint a helyi adók központi feltételeiről szóló törvények tartalmáról,”

A Ve. figyelembe vett rendelkezései:

„118. § (...)

(3) Valamennyi aláírásgyűjtő ívet a népszavazásra javasolt kérdéssel kell kezdeni. Egy aláírásgyűjtő íven egy kérdés szerepelhet. Az aláírásoknak a kérdéssel azonos oldalon kell szerepelniük.

(...)

130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet - az Alkotmánybírósághoz címezve - az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani. (...)

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

Az Nsztv. hivatkozott rendelkezései:

„9. § (1) A fakultatív népszavazás elrendelésére irányuló kezdeményezést a köztársasági elnök, a Kormány, illetőleg az országgyűlési képviselők egyharmada az Országos Választási Bizottság elnökéhez nyújthatja be.

(2) Az Országos Választási Bizottság az Alkotmányban, valamint a 10. § a)-d) pontjaiban foglalt követelmények teljesítését megvizsgálja, és ennek alapján dönt a konkrét kérdés hitelesítéséről. Az Országos Választási Bizottság elnöke a hitelesítés eredményéről haladéktalanul tájékoztatja az Országgyűlés elnökét.

(...)

10. § Az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha

a) a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe,

b) a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani,

c) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,

d) ugyanazon tartalmú kérdésben három éven belül eredményes országos népszavazást tartottak,

e) az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló törvényben foglalt követelményeknek.

(...)

13. § (1) A népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.”

A Ptv. vonatkozó rendelkezése:

„4. § (1) A párt vagyona a tagok által fizetett díjakból, az állami költségvetésből juttatott támogatásból, az állam által e törvény 5. §-a alapján ingyenesen átadott ingatlanokból, jogi személyek, jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaságok és magánszemélyek vagyoni hozzájárulásaiból, végintézkedés alapján magánszemélyek hagyatékából, a pártnak a 6. §-ban meghatározott gazdálkodó tevékenységéből, illetőleg a párt által alapított vállalat és egyszemélyes korlátozott felelősségű társaság adózott nyereségéből képződik.”

III.

A kifogások nem megalapozottak.

1. Az Alkotmánybíróság hatáskörét a jelen ügyben az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § h) pontjának megfelelően a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság eljárása ebben a hatáskörben jogorvoslati természetű. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatában, valamint a kifogásban foglaltak alapján azt vizsgálja, hogy az OVB a kérdés hitelesítése során az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el [63/2002. (XII. 3.) AB határozat, ABH 2002, 342, 344.]. Az Alkotmánybíróság feladatát e hatáskörben eljárva is alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.].

A népszavazási kérdés hitelesítéséről szóló határozat egyedül a feltett kérdés alkotmányos megengedettségét dönti el. Ehhez időnként szükséges, hogy az Alkotmánybíróság állást foglaljon a népszavazási kérdés eredményes népszavazáson való elfogadása után alkotandó törvény lehetséges tartalmának alkotmányosságáról - de ez az állásfoglalás a kérdés megengedhetőségéről szóló döntés indokolásához tartozik, önállóan semmilyen alkotmányjogi kérdést nem dönt el. Ilyenkor az OVB és az Alkotmánybíróság azt vizsgálja, hogy a népszavazási kérdés magában foglal-e olyan törvényhozási kötelezettséget, amely az Alkotmánnyal tartalmilag ellentétes döntéshez vezethet, például alapjogot korlátozna; azonban nem dönt egy el sem fogadott törvény alkotmányellenességéről.

2. Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy a kérdés megfelel-e a formai feltételeknek. Jelen esetben az országgyűlési képviselők az Alkotmány 28/C. § (4) bekezdése alapján kezdeményeztek népszavazást.

A fakultatív népszavazásra bocsátandó kérdést az OVB elnökéhez kell benyújtani. Az OVB az Alkotmányban és az Nsztv. 10. § *a)-d)* pontjaiban foglalt követelmények teljesítését megvizsgálja, és ennek alapján dönt a konkrét kérdés hitelesítéséről [Nsztv. 9. § (1) és (2) bekezdés]. Az Nsztv. is kifejezésre juttatja tehát, hogy a 10. § *e)* pontjában foglalt, az aláírásgyűjtő ívre vonatkozó követelmények vizsgálatának a köztársasági elnök, a Kormány és a képviselők egyharmada által kezdeményezett népszavazás esetében nincs helye. Az Nsztv. külön-külön szabályozza az aláírásgyűjtő ív (10. §) és a kérdés hitelesítését (9. §). Az előbbi a választópolgárok által kezdeményezett országos népszavazásra, az utóbbi a köztársasági elnök, a Kormány és a képviselők egyharmada által kezdeményezett népszavazásra vonatkozik. Az Nsztv. 12. §-a, a Ve. 117. § (1)-(2) bekezdése, 124/A. § (3) bekezdés *d)* pontja, valamint a 130. § (1) bekezdése is külön említi e két OVB hatáskört: az aláírásgyűjtő ív és a kérdés hitelesítését.

A köztársasági elnök, a Kormány és a képviselők egyharmada által kezdeményezett népszavazás esetében nincs választópolgári aláírásgyűjtés, ezért nincs szükség aláírásgyűjtő ívre. Az OVB a népszavazásra bocsátandó konkrét kérdés hitelesítéséről dönt. A fakultatív népszavazási kezdeményezésre ezért értelemszerűen nem alkalmazhatók az aláírásgyűjtő ív formai követelményeire vonatkozó előírások.

3. „Az Alkotmány 28/C. §-ának (5) bekezdése a népszavazásra nem bocsátható kérdéseket határozza meg. Ezekben a kérdésekben sem kötelező, sem fakultatív, sem ügydöntő, sem véleménynyilvánító népszavazásnak nincs helye.” [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 263.] Ugyanígy az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében szereplő követelmény - miszerint a konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni - is vonatkozik mind a kötelező, mind a fakultatív népszavazásra. Erre tekintettel e követelmények érvényesülését az Alkotmánybíróság jelen ügy kapcsán is vizsgálta.

A kifogások szerint a kérdésben az Nsztv. 13. § (1) bekezdése alapján nem lehet népszavazást tartani. Az Alkotmánybíróság több határozatában értelmezte az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében a népszavazásra bocsátandó kérdéssel szemben támasztott egyértelműség követelményét. E határozataiban az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy az egyértelműség követelménye a népszavazáshoz való jog érvényesülésének garanciája. Az egyértelműség követelménye ebben az összefüggésben azt jelenti, hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lenni. Ahhoz, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre „igen”-nel vagy „nem”-mel lehessen felelni (választópolgári egyértelműség). Az eredményes népszavazással hozott döntés az Országgyűlésnek az Alkotmány 19. § (3) bekezdés *b)* pontjában foglalt jogkörének - Alkotmányban szabályozott - korlátozása: az Országgyűlés köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni. Ezért a kérdés egyértelműségének megállapításakor az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kell azt is, hogy a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés - az akkor hatályban lévő jogszabályok szerint - el tudja-e dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, ha igen, milyen jogalkotásra köteles (jogalkotói egyértelműség). Ugyanitt az Alkotmánybíróság arra is rámutatott, hogy nem feltétele a népszavazásra bocsátandó kérdés egyértelműségének, hogy a kérdés a jogszabályok fogalomkészletét használja. Az Nsztv. 13. § (1) bekezdése ugyanis „nem támaszt olyan követelményt a népszavazás kezdeményezőivel szemben, hogy a kérdés megfogalmazásakor az egyes jogágak kifejezőkészletét, a jogszabályokban meglévő fogalmakat, illetve az egyes tudományágak, szakterületek terminus technicusait vegyék alapul” [előszőr: 51/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 392, 396.].

Jelen esetben sem zavarja a kérdés egyértelműségét, hogy az nem a Ptv. szerinti „vagyoni hozzájárulást”, hanem a „támogatás” kifejezést használja. A „támogatás” fogalma a választópolgárok számára tipikusan pénzbeli támogatásra vonatkozik. A kérdés a pártok gazdálkodásának egy olyan modelljét célozza, amelyben a pártok csak a költségvetésből, illetve természetes személyek felajánlása révén részesülhetnek vissza nem térítendő juttatásban. A kérdés nem kelti azt a látszatot, hogy minden párt részesül költségvetési támogatásban, hanem arra irányul, hogy azok csak e két módon juthassanak támogatáshoz.

A kérdés hitelesíthetősége szempontjából nincs jelentősége annak, hogy az egyszerű vagy minősített többséggel elfogadott törvény módosítását célozza. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a kétharmados törvények nem állnak a többi törvény felett a jogforrási hierarchiában, s az Alkotmány alapján minden - bármilyen szavazati

arányával meghozandó - törvény „egyenrangú” [4/1993. (II. 12.) AB határozat, ABH 1993, 48, 63.]. Önmagában az a körülmény, hogy a kérdés nem utal kifejezetten arra, hogy kétharmados törvény módosítását irányozza elő, nem veti fel alappal a jogalkotói egyértelműség kérdését. Ha valamely kérdésben az Országgyűlés ügydöntő népszavazást rendel el, akkor a népszavazás eredményét követően megvizsgálja, hogy milyen törvényalkotási kötelezettség terheli, és annak - az Nsztv. 8. § (1) bekezdése alapján - köteles-eleget tenni, függetlenül attól, hogy az adott kérdés egyszerű vagy minősített többségű szabályozást igényel.

4. Az egyik kifogás hivatkozott arra is, hogy eredményes ügydöntő népszavazás esetén a pártok kieső bevételeit a központi költségvetésből kellene pótolni, ezért a kérdésben az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdése alapján nem lehet népszavazást tartani.

Az Alkotmánybíróság az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésében meghatározott tiltott tárgyköröket megszorítóan értelmezi. A már hivatkozott 51/2001. (XI. 29.) AB határozat megállapította, hogy „az alkotmányi felsorolásból következik, hogy az alkotmányi szabályozás kiemelkedő jelentőségével a tiltott tárgykörök zárt, szoros értelmezése áll összhangban” (ABH 2001, 392, 394.). A határozat értelmében az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés a) pontjában szereplő, a költségvetési törvényre vonatkozó kizáró ok alapján valamely kérdés akkor nem bocsátható népszavazásra, ha a kérdés a költségvetési törvény módosítását tartalmazza, vagy a kérdésből okszerűen következik a tiltott tárgykörként megjelölt törvények megváltoztatása, illetve ha a kérdés arra irányul, hogy a választópolgárok pontosan határozzanak meg jövőbeli költségvetési törvényben szereplő egyes kiadásokat. Ugyanitt az Alkotmánybíróság megállapította: „az, hogy a népszavazásra szánt kérdés távoli, közvetett összefüggésben áll valamely tiltott népszavazási tárgykörrel, nem eredményezi a kérdés tiltott tárgykörivé válását” (ABH 2001, 392, 395.).

Ha a népszavazás eredménye alapján megalkotott törvény ki is zárna, hogy jogi személyek, gazdálkodó szervezetek támogassanak pártot, abból sem következne az Országgyűlésnek szükségszerű kötelezettsége arra, hogy az esetlegesen kieső támogatást a költségvetésből pótolja. A jelen ügyben vizsgált kérdés a támogatáson kívül egyébként nem korlátozza a pártok gazdálkodását (Ptv. 6. §), így nem következik abból okszerűen a tiltott tárgykörként megjelölt költségvetési törvény módosítása.

5. Jelen ügyben az Alkotmánybíróság érdemben vizsgálta, hogy a népszavazási kezdeményezés szerinti kérdés alkotmányellenes tartalmú törvény elfogadásának kikényszerítésére irányul-e. A kifogás szerint ugyanis a népszavazás eredményeként megalkotandó törvény alkotmányellenesen korlátozza a párt gazdálkodási autonómiáját.

Az Alkotmány 3. § (1) bekezdése szerint a Magyar Köztársaságban a pártok az Alkotmány és az alkotmányos jogszabályok tiszteletben tartása mellett szabadon alakulhatnak és szabadon tevékenykedhetnek. „A pártok alapításának és tevékenységének szabadságát garantáló ez az alkotmányos szabály azt a feltétlen követelményt támasztja az állami szervekkel szemben, hogy ne akadályozzák az alkotmányos keretek között működő pártok létrejöttét és tevékenységét” (2179/B/1991. AB határozat, ABH 1994, 518, 520-521.). Az Alkotmány 63. § (3) bekezdése felhatalmazza az Országgyűlést, hogy a pártok gazdálkodását és működését - a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával elfogadott - törvényben szabályozza. Nem tekinthető tehát eleve alkotmányellenesnek a pártok gazdálkodási szabadságának a korlátozása. A hatályos Ptv. is több korlátot tartalmaz, így például nem fogadhat el párt vagyoni hozzájárulást más államtól, vagy névtelen adományt [4. § (3) bekezdés].

A 24/1992. (IV. 21.) AB határozat rámutatott: „[a]z Alkotmány 3. § (1) bekezdése a pártok alapításának és működésének szabadságát az általános rendelkezések körében önálló, nevesített alapjogként határozza meg és részesíti alkotmányos védelemben. Ez az előírás azonban a pártok szabad tevékenységét, s annak alkotmányos védelmét az Alkotmány és az alkotmányos jogszabályok keretei között biztosítja. Ez a korlátozott védelem irányadó a párt gazdasági tevékenységére is. Ebből következően tehát a párt gazdasági tevékenységének törvényi szabályozáson alapuló korlátozása önmagában nem sérti az Alkotmány 3. § (1) bekezdését és összhangban áll a 8. § (2) bekezdésének az alapjogok törvényi szabályozását előíró első fordulatával is. Az Alkotmány 8. § (2) bekezdésének második fordulata ugyanakkor az alapvető jog lényeges tartalmának korlátozását tiltja. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az alapjog tartalmának korlátozása alkotmányellenes, ha a korlátozás nem elkerülhetetlenül szükséges és nem arányos mértékű” (ABH 1992, 126, 128.).

Jelen esetben az a korlátozás, hogy a pártok csak természetes személyektől fogadhatnak el támogatást, nem lehetetleníti el a pártok szabad tevékenységét. A pártok áttekinthető gazdálkodása továbbá olyan alkotmányos cél, amely alapul szolgálhat a pártok javára történő juttatások korlátozására vagy feltételhez kötésére. A kérdés által célzott módosítás nem sértené tehát az Alkotmány 3. § (1) bekezdését.

Hasonlóan a népszavazási kérdés alapján meghozandó törvény nem sérti az Alkotmány 70/A. §-át sem. Az Alkotmány 70/A. § (1) bekezdésének vonatkozásában személyek közötti, alkotmányosértő hátrányos megkülönböztetés akkor állapítható meg, ha valamely személyt vagy embercsoportot más, azonos helyzetben lévő személyekkel vagy csoporttal történt összehasonlításban kezelnek hátrányosabb módon [21/1990. (X. 4.) AB határozat, ABH 1990, 73, 78.; 32/1991. (VI. 6.) AB határozat, ABH 1991, 146, 162.; 43/B/1992. AB határozat, ABH 1994, 744, 745.]. A megkülönböztetés pedig akkor alkotmányellenes, „ha a jogszabály a szabályozás szempontjából azonos csoportba tartozó (egymással összehasonlítható) jogalanyok között tesz különbséget anélkül, hogy annak alkotmányos indoka lenne” (191/B/1992. AB határozat, ABH 1992, 592, 593.). A pártok támogatása szempontjából a természetes személyek és a jogi személyek nem tartoznak homogén csoportba, ezért az Alkotmány 70/A. §-ának a sérelme fel sem merül.

6. A 60/2007. (X. 17.) AB határozat megállapította, hogy az Alkotmánybíróság vizsgálata nem terjed ki a népszavazási kezdeményezés célszerűségére (ABK 2007. október, 930, 932.). Így jelen ügyben sem vizsgálta, hogy a népszavazás által célzott jogalkotás a gyakorlatban hasznosul-e, vagy az így kialakított szabályozás „megkerülhető”-e.

Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság a rendelkező rész szerint határozott. Az Alkotmánybíróság - figyelemmel az OVB határozatának Magyar Közlönyben való megjelenésére - elrendelte e határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételét.

Dr. Bihari Mihály s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kukorelli István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovich Barnabás s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Trócsányi László s. k.,
alkotmánybíró